

DESGRÀCIA A MANRESA ► Un fum espès per sobre de la Seu va omplir, ahir, el cel de Manresa. El costum de deixar encesos tota la nit els ciris oferts a Santa Llúcia va acabar, de matinada, en desgràcia. Es van incendiar i com que ningú no els controlava van crear una gran foguerada que va causar danys seriosos, sobretot al sepulcre del canonge Mulet, que era al costat i va quedar esmicolat. També a una paret i a dos pilars

Centenars de ciris cremant destrueixen el valuós sepulcre del canonge Mulet de la Seu

► El costum de deixar encesos tota la nit les espelmes de Santa Llúcia acaba en un incendi al claustre del temple manresà

GEMMA CAMPS | MANRESA

El d'ahir serà recordat en els llibres d'història com un dia negre per a la Seu. Les 3.730 espelmes ofertes a Santa Llúcia que cremaven des del dia anterior, i sense vigilància, al claustre del temple van provocar un incendi que va destrossar el sepulcre del canonge Mulet (s. XVIII), una peça cabdal del barroc català, obra de Josep Sunyer. El foc va deixar negres totes les voltes del claustre, que van omplir el terra del guix que en queia, i va deixar especialment tocada la paret de la banda on hi ha el sepulcre i dues columnes.

A les 2 del migdia les parets continuaven calentes com a resultat de les altes temperatures assolides, que van rebentar el gruixut vidre de dues portes que comuniquen el claustre amb la sala gòtica. El terra d'una sala on dona una d'aquestes portes va quedar plena de la cera de les espelmes desfeta pel foc. Per sort, els danys no van anar més enllà.

Tot i que ningú no es va voler mullar (el rector de la Seu, Antoni Boqueras, atribuïa part de la culpa a la mala qualitat d'algunes espelmes) és inevitable considerar la desgràcia el resultat d'una pràctica que ho és tot menys segura. I és que tenir prop de 4.000 ciris cremant durant tota la nit no és per anar-se'n a dormir gaire tranquil, malgrat sigui una tradició que fa anys que es repeteix. Fins i tot s'havia fet a l'interior de la Seu, costum que es va traslladar a l'exterior per qüestions de seguretat...

A la tarda pel temple encara no hi havia passat el perit del bisbat de Vic, responsable de la basílica de la Seu. De fet, del bisbat, a qui Boqueras havia enviat fotos al matí per assabentar-los de la desgràcia, tampoc no s'hi va desplaçar ningú (a 2/4 de 2 del migdia el vicari general ignorava què havia passat; vegeu pàgina 3). En canvi, sí que

Vista general del lateral del claustre de la Seu afectat pel foc

Els bombers en un moment de l'extinció de l'incendi

ho van fer els responsables de les obres de restauració de la Seu. Francesc Xavier Asarta, arquitecte director de la restauració; Jaume Soldevila, aparellador; Pere Sobrerroca, constructor... el picapedrer, el paleta, l'electricista (la instal·lació elèctrica va quedar afectada seriosament)... Tots ells es van cuidar de repassar minuciosament els danys causats per presupostar què costarà reparar-los. Soldevila, que al matí va fer obrir al sagristà Josep Pich les finestres de les estances properes al claus-

tre cremat perquè es ventilessin, explicava a la tarda que s'havien cuidat que no hi hagués res que pogués caure i havien tancat tota la zona «perquè la gent no passi». Al matí ja van decidir tancar la porta d'accés al claustre des de la Baixada de la Seu i des de dins de la basílica per evitar que els curiosos que s'hi anaven acostant hi entressin perquè de tant en tant queia guix del sostre, sobretot quan es va començar a refredar.

L'avis als Bombers el van donar Manel Martínez, cap de l'Oficina

Estat en què va quedar el sepulcre del canonge Mulet, del segle XVIII

L'APUNT

L'excés de graus trenca l'alabastre

El geòleg Joaquim Sanz explicava ahir que l'alabastre, material en què està fet el sepulcre del canonge Mulet, és una roca incombustible que a temperatures molt altes perd l'aigua que inclou la seva composició interna i es va assecat i perdent la cohesió fins al punt de convertir-se en pols o bé, com és el cas, d'esquerdar-se i trencar-se.

d'Atenció a l'Empresa de l'Ajuntament, i Xavier Vera, responsable del Casal de Joves a la Seu, que supervisaven el desmuntatge de les parades de la fira de Santa Llúcia de la Baixada de la Seu per traslladar-les a la plaça Major. Martínez explicava a **Regió7** que va veure sortir un fum espès de dins de la Seu i de seguida va veure que no era normal i va fer anar a buscar a un tècnic de l'Ajuntament un extintor a la seva oficina de la casa

PASSA A LA PÀGINA 3 ►

Regals per a amics invisibles
Productes típics dels mercats de Nadal alemanys (WEIHNACHTSMARKT).
Disfresses de pastor/a, àngel, dimoni, reis mags, pare Nadal...
Decoració de Nadal

Digue's als Reis que vinguin a buscar la teva disfressa de princesa Disney, Batman, Spiderman, Monsterhigh... i no et quedis sense.

la Gresca
C/Vilanova, 13 Manresa Telf. 93 876 84 35 www.lagresca.es

A Montserrat el plàstic dels ciris és ignífug

► A Montserrat, un cap de setmana amb molta gent pot generar que a la zona on hi ha els ciris que hi encenen els fidels n'hi cremin 5.000 alhora. Ho explicaven ahir fonts del monestir. També comentaven que els llançons que tenen estan recoberts d'un material ignífug, de manera que si la flama toca el plàstic, s'apaguen. En el cas que algú posi una llàntia portada de casa entre les que es venen allà mateix (que s'encaixen en uns cremadors de ferro), els sagristans s'asseguren que cremi correctament i, al vespre, si veuen que no és segur deixar-la encesa, l'apaguen. Depenent de la mida, els ciris poden cremar entre 5 i 6 dies i entre 10 i 12. Asseguren que mai no han tingut cap ensurt important al respecte. El camí del cambriol on hi ha els ciris està al descobert, entre la muntanya i el mur de l'església.

► VE DE LA PÀGINA 2

consistorial per mirar de fer-hi alguna cosa, després d'avisar la rectoria del que estava succeint.

Dos cotxes dels Bombers, dos dels Mossos d'Esquadra, dos de la Policia Local i un de Protecció Civil hi van anar de seguida. Eren 2/4 de 8 del matí. Xavier Jovés, cap de Protecció Civil, ressaltava sense poder concretar a quina temperatura s'havia arribat, que s'havien assolit molt graus. Com a mostra esmentava que «s'ha reventat un pilar». Malgrat l'aparatositat de l'incendi, el treball dels Bombers va ser efectiu i en mitja hora va quedar apagat del tot.

El sepulcre es va ensorrar

Mentre els Bombers ruixaven el claustre, el sepulcre del canonge Mulet es mantenia dempeus, però, de sobte, l'estructura de fusta de sota va cedir i va caure a pes, efecte que va fer que l'escultura quedés esmicolada. Miraculosament, si bé amb el que va passar parlar de miracles no s'escau gaire, el cap del canonge no va rebre ja que va quedar falcat entre la reixa protectora i una de les fustes de la base. Ahir, ningú dels presents no va gosar afirmar o desmentir si a dins del sarcòfag hi ha les restes de Mulet. En qualsevol cas, comentava Asarta, «aquesta serà una bona ocasió per comprovar-ho».

El vicepresident dels Amics de la Seu demana canviar la tradició dels ciris

► Lluís Guerrero apel·lava ahir al manresanisme i recordava que no és el primer incendi a la basílica

GEMMA CAMPS | MANRESA

■ Ahir, si hi havia una persona especialment tocada per l'incendi a la basílica de la Seu era el doctor Lluís Guerrero. El vicepresident i portaveu de l'Associació dels Amics de la Seu, entitat que des de fa anys treballa per mantenir viva la restauració del temple, va definir el que havia succeït com «un autèntic malson». Apuntava que «les cultures, les ciutats i els pobles hi ha vegades que ens carreguem de tradicions que s'haurien de mantenir però que, alhora, s'haurien de modular». Amb el benentès que oferir un ciri a Santa Llúcia és quelcom que s'ha de continuar podent fer, demanava «que sigui amb matèries no inflamables» i repetia la fórmula de «modelar la tradició» amb la confiança que els responsables de la mateixa n'hauran pres molt bona nota.

Guerrero va ressaltar que, dins de la desgràcia, «és molt important que de seguida ha aparegut tot l'equip tècnic i facultatiu de la Seu prenent notes dels danys per fer una previsió de la valoració econòmica per passar-la a la companyia» asseguradora contractada pel Bisbat de Vic, que segons va transcendir ahir és Mapfre.

Guerrero no va voler estirar el dit per assenyalar cap culpable del desastre, tot i demanar canvis per evitar que no es repeteixi. Recordava que durant anys es va fer a dins de la Seu, fins que es va traslladar a fora, però «és clar que ni a fora es pot fer amb aquest mateix

SALVADOR REDÓ

Un rudimentari sistema per tal d'evitar que les espelmes es tombin

► Les imatges són de l'ofrena de ciris a Santa Llúcia del 2009 (a l'esquerra) i de dijous al migdia. S'hi pot observar el sistema utilitzat per mantenir-los drets. A banda de posar una lona al terra i sorra al damunt, dos taulons de fusta a banda i banda eviten que es tombin. Enguany, però, com a mínim quan es va fer la foto, el tauló més proper a la paret no hi era. Jaume Pons, responsable de l'oficina d'acollida de la Seu, deia ahir que la quantitat d'espelmes no havia estat superior a la d'edicions anteriors. L'incendi va cremar una imatge de Santa Llúcia als peus de la qual es posen els ciris.

Lamentava «els danys tan importants en un moment en què és tan difícil trobar patrocini per a tot»

format». El vicepresident dels Amics de la Seu lamentava «els danys tan importants en un moment en què és tan difícil trobar patrocini per a tot». Va aprofitar per «apel·lar al manresanisme, i que el mateix sentiment que fa que mantinguem les tradicions i anem a posar ciris per Santa Llúcia serveixi

per fer aportacions per restaurar i netejar tot allò» i és que, segons ell, si bé l'assegurança «cobrirà molta cosa, molta altra l'haurem de fer nosaltres». Quant a la recuperació del sepulcre es mostrava optimista en el sentit que «avui en dia en restauració, si es vol, es pot. Les peces hi són totes i es pot fer una restauració acurada i reeixida». Hi afegia que «la pilota caurà ara a la teulada del Servei de Restauració de Béns Immobles de la Generalitat, que són els que ho han de fer, tenint en compte que és una de les peces cabdals del barroc manresà

i del país». Guerrero confia que sigui així, i també que la Seu es refaci d'aquest ensurt, tenint en compte que no és el primer. «Ja es va incendiar altres vegades, a la guerra de Successió, a la del Francès, durant la guerra civil... i l'any 1979 van cremar la Mare de Déu de l'Alba, que és un element no només important a nivell de patrimoni sinó també identitari de la ciutat... Tot es pot recuperar». El seu darrer missatge va ser de mirar cap endavant, fidel a l'esperit amb el qual han sabut treballar sempre els Amics de la Seu.

Asarta, arquitecte de la Seu, a la parròquia: «al final la cremareu»

G. C. | MANRESA

■ «Al final la cremareu». Aquesta va ser la frase que va adreçar als presents Francesc Xavier Asarta quan va arribar a la basílica de la Seu de Manresa. Encara no havia entrat al claustre i no havia pogut veure de prop els efectes de les flames. Una vegada va ser a dins la cara li va canviar. Va confessar que s'esperava menys del que es va

trobar, ressaltant, sobretot, els danys causats al sepulcre, que es va quedar mirant una estona, mentre que la resta de desperfectes va comentar que eren solucionables. A la paret més afectada del claustre, on hi ha el sepulcre, hi ha incrustats tres petits sepulcres que havien estat a l'església de Valladaura, que també caldrà veure quina afectació han tingut.

Compte, vicari general del bisbat, a Regió7: «no teniu més notícies?»

G. C. | MANRESA

■ Regió7 va intentar parlar, ahir al migdia, amb el bisbat de Vic, responsable de la Seu, però la conversa que va mantenir amb el vicari general, David Compte, que també és el coadministrador del patrimoni immoble del bisbat, va ser, més que informativa, surrealista. Aquest diari li va demanar si sabia què havia passat a la Seu i la

seva resposta va ser: «no teniu més notícies?». Explicada la raó de la trucada -que hi havia hagut un incendi que havia afectat seriosament el claustre de la Seu i, en concret, una de les peces escultòriques que hi ha- Compte va rebaixar el to i va reconèixer que no tenia ni idea de què havia passat. Eren 2/4 de 2 del migdia; l'incendi havia succeït a primeríssima hora del matí.

PLA PIVE TAMBÉ PER A MENORS DE 12 ANYS

NOMÉS AL DESEMBRE. NOMÉS PER A NISSAN QASHQAI. PLA PIVE PEL TEU COTXE VELL SENSE MÍNIM D'ANTIGUITAT

NISSAN QASHQAI
1.6i 117 CV Acenta Stop&Start per

16.500€*

Nissan. Innovation that excites.

SANFELIU MOTORS

- Manresa - Tel. 93 878 48 60
- Igualada - Tel. 93 803 08 00
- Martorell - Tel. 93 776 50 81

www.sanfeliu.com

Consum mixt: 5,9 l/100 km. Emissions de CO₂: 139 g/km.

*PVP recomanat a la P. i les B. per a Nissan Qashqai 1.6i 117 CV (86 kW) Acenta Stop&Start. Inclou PFF, transport, Nissan Assistance, descompte promocional, IVA i IEDMT, que en el mercat espanyol és possible que no sigui aplicable a la seva Comunitat Autònoma. Oferta vàlida per a particulars i autònoms que adquireixin un Nissan Qashqai, lliurin un vehicle usat a nom del comprador i financin per mitjà de Magic Plan amb RCI Banque SA, sucursal a Espanya. No compatible amb altres campanyes i vàlida fins al 31/12/12 als concessionaris adherits a la promoció. Si vols més informació, vine al teu concessionari Nissan més proper. Model visualitzat: Qashqai Tekna Sport.

Els experts en art deploren la pèrdua d'una escultura cabdal del barroc català

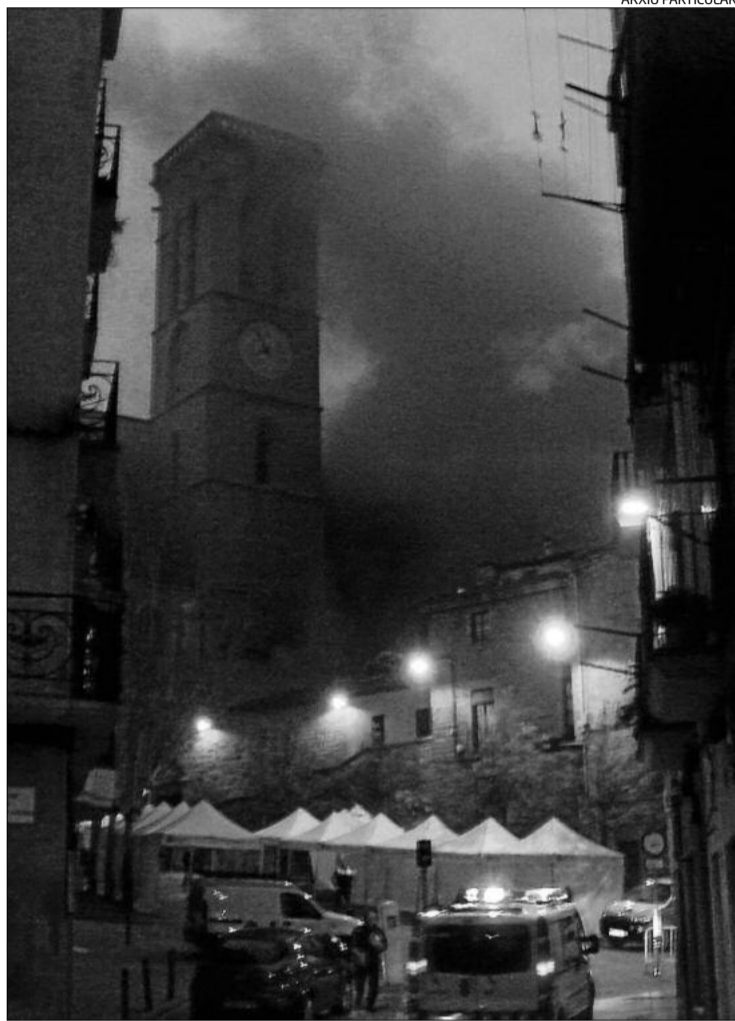
► El sepulcre del 1718 destacava, per singular, en el catàleg del reconegut artista manresà Josep Sunyer

REDACCIÓ | MANRESA

La destrucció del sepulcre del canonge Mulet a causa de l'incendi per les espelmes dedicades a Santa Llúcia és considerada pels experts en història de l'art com una gran pèrdua, ja que es tractava d'una escultura cabdal del barroc català. L'obra en alabastre, que data del 1718, destacava per la seva singularitat en l'extens catàleg que va llegir el reconegut escultor manresà Josep Sunyer (1673-1751), que es compon bàsicament de retaules treballats sobre fusta policromada.

A més, del catàleg de Sunyer se n'han conservat poques obres a Catalunya a causa, sobretot, dels estralls a conseqüència de la guerra civil. Per exemple, va desaparèixer l'altar del sagrament de la mateixa Seu. Es conserva, parcialment, l'altar major de la basílica de Santa Maria d'Igualada. Les obres de Sunyer, algunes de molta espectacularitat, s'han hagut d'estudiar gràcies a fotografies anteriors a la guerra civil. Però el rastre de l'escultor manresà és molt viu a la Catalunya nord, al Rosselló i al Conflent, i, com a més espectacular, sobresurt el retaule major de Sant Pere de l'església de Prada de Conflent. Sunyer podia atendre molts retaules simultàniament perquè va promoure diversos tallers amb deixebles i col·laboradors, deixant rastre, més enllà del Bages, Llobregat amunt, i cap a Puigcerdà, Font-romeu, Prada i Cotlliure.

Joan Bosch, professor d'Història de l'Art a l'Època Moderna de la Universitat de Girona, destaca que el sepulcre del canonge Mulet evidencia que Josep Sunyer, «un escultor de referència pel seu patrimoni i pels vincles que mantenia amb els tallers catalans, manipulava la cultura artística més ac-

ARXIU PARTICULAR

Un sepulcre que ja havia estat destruït i restaurat

► El sepulcre del canonge Mulet ja fou destruït durant la guerra civil i, als anys 70, quan es va reconstruir el temple de la Cripta dels Cossos Sants, l'escultor Ramon Majà va aprofitar per refer-lo completament. En aquella restauració, segons explica Jaume Espinalt, es va fer un xassís de fusta, «ja que l'alabastre estava tan trencat que no suportaria el seu propi pes i els trossos es van enganxar amb una barreja d'adhesiu i pols d'alabastre». Hi havia fragments de la caixa que eren completament nous, també mans, peus, una part de la cara, força part de la indumentària i les cornises.

tualitzada, i es relaciona amb el context europeu». Així, el canonge Mulet esculpí regirat en la seva agonia sobre la caixa del sepulcre

es relaciona amb una de les escultures emblemàtiques de Bernini. «Era particularment interessant, perquè era de les poques

LA CLAU

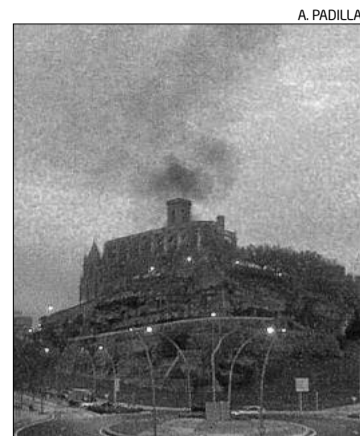
La inspiració: una obra de Bernini en una església de Roma

► El sepulcre del canonge Mulet, que apareixia esculpí regirat en agonia sobre la caixa sepulcral, remetia al que va fer el gran escultor italià Gian Lorenzo Bernini (1598-1680) per reflectir l'èxtasi místic en què va morir la beata Ludovica Albertoni. L'obra és a l'església de San Francesco a Ripa, a Roma. Bernini va acabar-la, amb un rostre regirat que mostra patiment, el 1674.

obres conservades de l'escultor a Catalunya i excepcional perquè el posa en relació amb aquesta escultura tant moderna. És una fatalitat molt desgraciada», sosté Bosch.

La manresana Anna Orriols, professora d'Història de l'Art Medieval de la UAB, i que, entre altres treballs sobre la Seu, ha fet un llibre-guia, també posa en relació el sepulcre de Sunyer amb el de Bernini i considera que era «l'obra més rellevant del barroc que es conservava a la Seu, perquè la resta s'ha anat derruïnt amb el temps».

Jaume Espinalt, manresà que en els darrers 40 anys ha participat en totes les obres de restauració i treballs arqueològics fets a la Seu, subratlla que «els detalls i filigranes esculpits a la roba del sarcòfag del canonge Mulet meravellaven els visitants, eren d'una bellesa inigualable, i el patiment a la cara d'un home moribund era esfereïdor». Fins que fa un any va ser apartat com a responsable de manteniment, Espinalt «controlava molt sovint l'estat de les peces del sarcòfag reconstruït (vegeu desglossat) i darrerament n'hi havia alguna que es començava a moure».

A. PADILLA

La basílica de la Seu fumejant

ARXIU PARTICULAR

Flames a l'interior del claustre

L'Ajuntament demana a la Generalitat que es faci càrrec del sepulcre

G. CAMPS | MANRESA

El regidor de Cultura de Manresa, Joan Calmet, va ser dels que ahir al matí van anar al claustre de la Seu per veure en directe els danys causats pel foc, cosa que també va fer al migdia l'alcalde Valentí Junyent. Calmet lamentava la desgràcia. «En un moment en què estem parlant de renovar el conveni de restauració de la Seu, que ens està costant Déu i ajuda, que ens passi una cosa com aquesta ens sap un greu immens».

El regidor explicava que com a Ajuntament, per mitjà de Francesc Vilà, director del Museu Comarcal, ahir al matí mateix s'havien posat en contacte amb l'àrea de restauració del Departament de Cultura de la Generalitat «perquè pugui mirar-s'ho el més aviat possible i es facin càrrec de les peces», referint-se al sepulcre del Canonge Mulet i a la seva restauració. Quant a la resta de danys, reclamava que «algú haurà d'entomar les responsabilitats de la restauració. Hauran de venir els pèrits de l'assegurança i caldrà prendre les decisions corresponents».

Calmet va preferir no parlar de responsabilitats pel fet que es deixessin enceses tota la nit prop de 4.000 espelmes a tocar del sepulcre. Sí que va reconèixer és que «és arriscat. Semblava que amb tot el que es feia, posant sorra a sota i uns taulons al costat, era suficient, però amb el foc tota precaució és poca i ha quedat demostrat que s'ha de tenir una cura especial».

Vilà, responsable de contactar amb el Departament de Cultura, també va ser ahir a la Seu. Destacava que, «entre les peces conservades d'en Josep Sunyer, aquesta i els medallons de la Coveta són del millor que tenim» i es mostrava confiat que «es recuperarà».

El canonge Mulet, víctima del seu context històric

SALVADOR REDÓ | MANRESA

El context històric en què va viure el canonge Mulet és marcat per les convulsions socials i religioses del segle XV que arrenquen de la crisi europea en el llarg camí de transició entre els darrers temps de l'ordre medieval i el protorenaiement. En el camp religiós, estem a les acaballes de l'anomenat Cisme d'Occident i en el papat de Benet XIII, l'aragonès Pere de Luna, el darrer papa de la seu d'Avinyó. Pel que fa al Bages, el poderós monestir de Santa Maria de l'Estany, amb una comunitat de canonges de la regla de Sant Agustí, viu temps tumultuosos en què se li discuteix el seu poder feudal sobretot per part del castell i vassalls de Santa Maria d'Oló. Fets d'armes, incendis i empresonaments se succeeixen i en algun mo-

ment provoquen fins i tot la fugida de la comunitat. L'any 1410, pren possessió com a abat de la comunitat agustiniana de Santa Maria de l'Estany Guillem Ramon, que en serà titular fins a la seva mort el 1435. Ramon serà nomenat també paborde de Manresa, càrrec que suposava tenir cura de l'administració dels béns de la comunitat de canonges de la basílica de Santa Maria, coneguda per tothom com la Seu de Manresa.

Guillem Ramon s'ho va prendre tant a pit que es traslladà a la comunitat manresana acompanyat per un grup de canonges de l'Estany mentre que l'altra part romaní al monestir disconforme amb el doble càrrec de Ramon i amb el suport de la mitra episcopal de Vic i de la reina Maria. Ramon però tenia el consentiment del papa Be-

net XIII si bé aquest es trobava en hores baixes i ja instal·lat en la seu papal de Peníscola. És fàcil endevinar que entre els canonges manresans i els novvinguts hi podia haver importants conflictes d'interessos atès que les canongies catedralícies vivien de les entrades de diners dels fidels, de les deixes testamentàries a l'Església o dels beneficis de les misses encarregades i administracions de capelles; hi havia doncs un veritable botí per repartir. Sembla que el canonge Mulet s'enemistà amb algunes de les bandositats canòniques i el pare d'un dels canonges contrariés el va ferir de mort amb un coltell. Una tradició inversemblant de la història afirma que Mulet va resuscitar. Pel que fa a l'abat de l'Estany i Paborde de Santa Maria de la Seu, Guillem Ramon, va arribar

a ser excomunicat i morí desterrat a Sabadell.

L'obra de Josep Sunyer que ha quedat destruïda per les flames de les llànties de Santa Llúcia il·lustra els darrers moments de patiment d'un canonge Mulet jacent i ferit de mort. D'aquesta magnífica obra escultòrica, exquisida de fàbrica i senyera fins ahir del barroc català, el llibre *La Seu de Manresa* del canonge Josep Maria Gasol no en diu res en les quatre ratlles dedicades al barroc existent a la basílica manresana i es despatxa amb un lacònic: «també són interessants... algunes talles barroques, obra dels grans escultors manresans Grau i Sunyer». Probablement, remoue un passat poc galdós per a la institució però ben comprensible, si no es treu del seu context històric, hi té alguna cosa a veure.